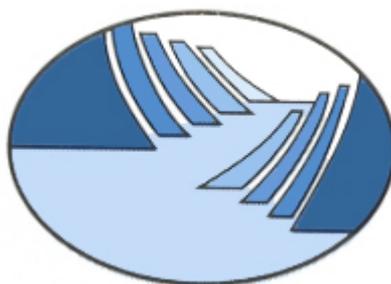

Regionalplan for Sogn regionråd

2013-2016

Del 1: Strategiplan

SOGN | driftig | raus | ekte

Framlegg av 19. april 2013

Innhald

1.	Innleiing	3
2.	Regionale utfordringar	4
2.1	Folketalsutvikling i Sogn	5
2.2	Sysselsetjing	7
3	Satsingsområde.....	8
3.1	Næringsutvikling	8
3.1.1	Fylkesgrenser – kommunegrenser – hinder eller utvikling?	8
3.1.2	Vidare vekst i statlege og fylkeskommunale kompetansearbeidsplassar i Sogn.....	8
3.1.3	Nytenking – positivitet – innovasjon - entreprenørskap	9
3.1.4	Lønsamt reiseliv heile året.....	9
3.1.5	Teknologi og industri.....	9
3.1.6	Tilflytting og rekruttering	10
3.1.7	Utdanning, skule og kompetanse	10
3.2	Samferdsle	10
3.3	Helse	11
3.3.1	Lokalmedisinsk senter i Lærdal	11
3.3.2	Folkehelse	11
4	Arbeidsform	11

1. Innleiing

Sogn regionråd er organisert som eit interkommunalt samarbeid med heimel i kommunelova § 27. Kommunane Aurland, Balestrand, Leikanger, Luster, Lærdal, Sogndal, Vik og Årdal er eigarane.

Regionrådet er kommunane sin felles utviklingsaktør i arbeidet med å vidareutvikle føresetnad og rammevilkåra for busetnad, næringsliv og vekst i regionen. Rådet skal initiera definerte utviklingsprosjekt, i tillegg til å samordne og forenkla oppgåver for eigarkommunane.

Sogn regionråd vil forma ein region som gir innbyggjarane variasjon, mangfald og moglegheiter for vekst, utvikling og trivsel. Sogn må vera ein attraktiv stad slik at endå fleire ungdommar kan etablere seg i regionen.

I historisk samanheng har Sognefjorden vore den viktigaste ferdselsåra mellom kommunane i regionen. Fjorden er framleis ein viktig ressurs som vi kan vidareutvikle ved å samla oss om felles strategiar på tvers av kommunegrensene.

Bygdene ligg spreidde langs fjordar og dalbotnar med mange lokale sentra. Dei har til felles at dei alle eig ein del av fjorden. Fellesskapet rundt fjorden bygger identiteten til sogningane, og er eit godt grunnlag å utvikla samarbeidet på. Verdiskapinga vil auka når vi samarbeidar om å ta heile regionen ytterlegare i bruk. Sogndal er definert som regionsenter og har eit særskilt ansvar for verdiskaping i heile regionen.

Planen sin struktur

Regionalplan er todelt med ein strategiplan og ein tiltaksplan: Strategiplanen inneheld satsingsområde, mål og strategiar som skal gjelda for planperioden 2013-2016. Tiltaksplanen gir ei prioritering av tiltaka for eitt år om gongen og vert revidert kvart år. Regionrådet skal gjennom tiltaksplanen vera pådrivar for konkrete prosjekt og vidare ha som mål å forenkla oppgåver for eigarkommunane.

Tiltaksplanen vil vera grunnlag for eit partnerskap med fylkeskommunen om gjennomføring og finansiering av regionale utviklingsprosjekt.

Regionrådet vil arbeida for samarbeid og partnerskap som gir positiv synergi og ringverknader både i Sogn og dei andre regionane i fylket. Utvikling av konkrete projektskisser og partnerskap og igangsetjing av konkrete prosjekt vil koma som del av tiltaksplanen.

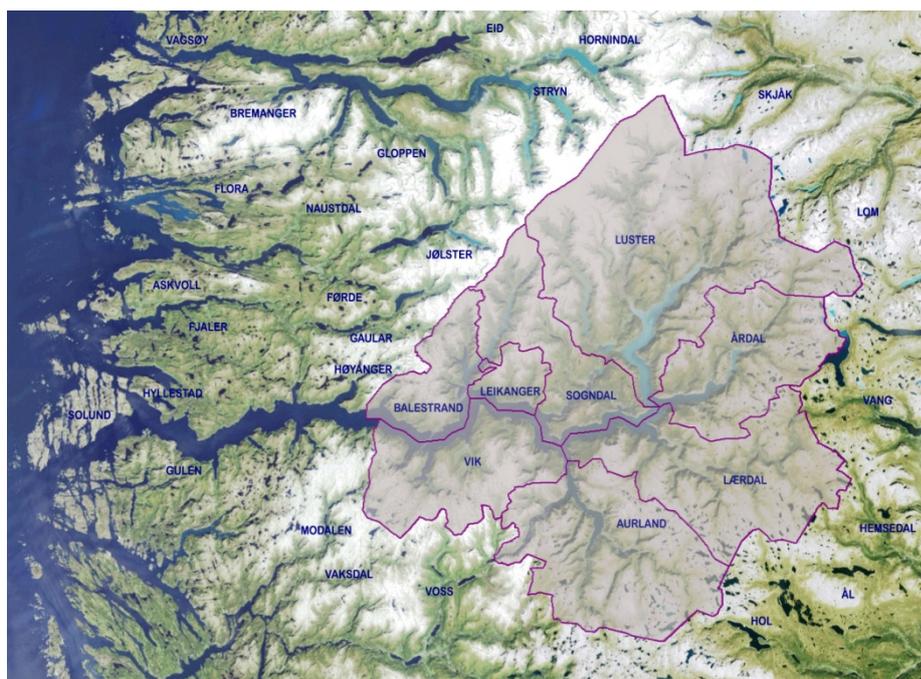
Prosessplan

Sogn regionråd starta arbeidet med å rullera regionalplanen våren 2012, og har lagt opp til følgjande prosess i arbeidet med plandokumentet:

Periode/ tidsfrist	Aktivitet
24. august	RUP-gruppa drøftar opplegg for prosessplan og arbeidsmøte
14. september	Sogn regionråd tek stilling til vidare arbeid og prosessplan
28. september	Arbeidsmøte med formannskapa, rådmenn, næringsansvarlege og eksterne aktørar Arbeidsverkstad og føredrag
1.-10. oktober	Oppsummeringsnotat frå arbeidsmøte
1.okt -10. nov	Vidare arbeid i gruppene med tema frå arbeidsmøte
12. oktober	RUP-gruppa drøftar sorteringskriterie for kva som skal inn i regionalplanen
26. oktober	Sogn regionråd tek stilling til sorteringskriteria frå RUP-gruppa
21. november	RUP-gruppa drøftar innspela som grunnlag for framlegg til regionalplan
7. desember	Sogn regionråd vedtek å senda planframlegget (strategidelen) på høyring
Januar -februar	Kommunestyra og eksterne aktørar handsamar planframlegget (strategidelen)
April 2013	Sogn regionråd vedtek regionalplanen 2013-2016 (strategidel)
Juni 2013	Sogn regionråd vedtek tiltaksdelen for 2013

2. Regionale utfordringar

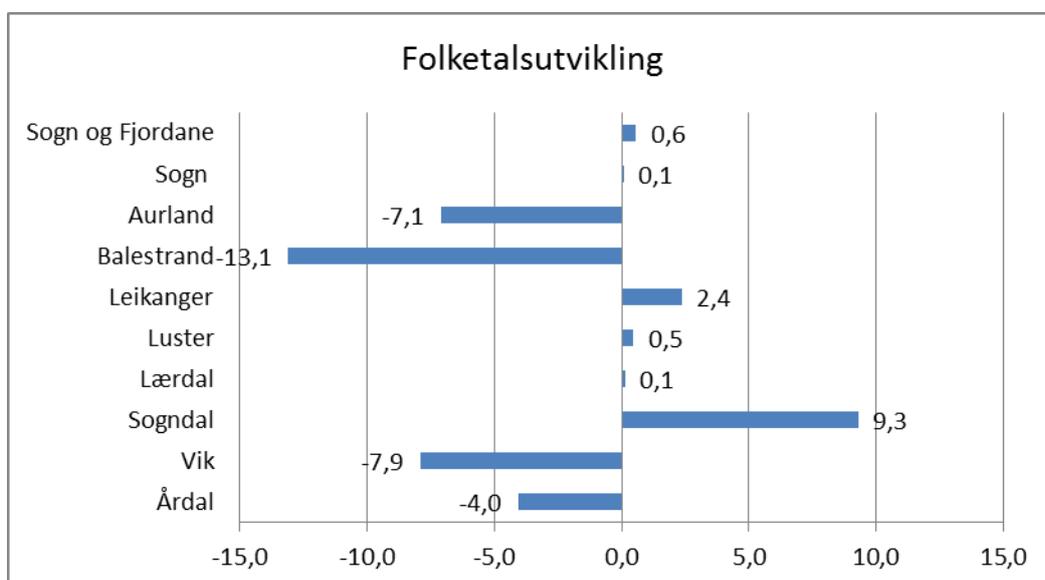
Kommunane i Sogn regionråd er definert som ein arbeids-, bustad- og serviceregion. Eit overordna mål med regionrådet sitt arbeid er å halda vedlike og vidareutvikla eit attraktivt bu- og arbeidsmiljø i heile regionen for å auka folketalet og sysselsetting og eit aktivt liv i bygdene. Dette inneber store felles utfordringar på område som næringsutvikling, infrastruktur, tenesteyting og servicetilbod.

Figur 1 Satellittbilde over kommunane i Sogn regionråd.

2.1 Folketalsutvikling i Sogn

Folketalsveksten er nesten uendra for Sogn frå 2000 til 2012 og er 0,1%. Veksten i fylket er 0,6% og på landsbasis 11,3%. Det er store variasjonar mellom kommunane. Sogndal har hatt den største veksten i denne perioden. Leikanger, Luster og Lærdal har hatt ei svak auke. Aurland, Balestrand, Vik og Årdal har hatt nedgang. Det er innvandringa som skapar folketalsauke i Sogn. Utan innvandring hadde folketalet gått ned kvart år. Talet på innvandrarar i Sogn var 677 i 2000 og 2037 i 2012.

Figur 2 Endring i folketalet i tida 2000-2012 (i prosent). Kjelde: Statistisk Sentralbyrå (SSB).

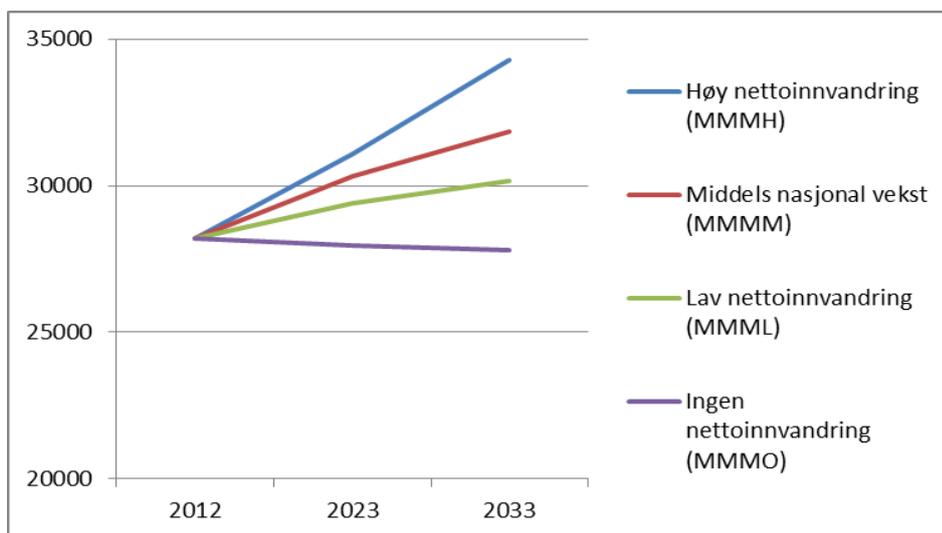
Tabellen viser nokre tal for utviklinga i 2011. Ved årsskiftet 2011/2012 budde det 162 fleire personar i Sogn enn eitt år før. Det var ikkje fødselsoverskot (fleire fødte enn døde). I alt flytta 1253 personar til kommunane i Sogn som er 164 fleire enn dei som flytta ut.

Tabell 1 Endring i folkemengd frå 1.1.2011 til 1.1.2012. Kjelde: SSB.

Folketal 1.1.11	Fødde	Døde	Fødsels-overskot	Innflytting	Utflytting	Nettoinn-flytting	Netto-innvandring	Folke-tilvekst	Folketal 1.1.12
28023	274	274	0	1253	1089	164	293	162	28185

Folketalsframskriving

Statistisk Sentralbyrå sine prognosar viser at Sogn samla sett vil få auka folketal dei neste 20 åra med 13% med middels nasjonal vekst¹. Figuren viser også utviklinga om ein legg inn SSB sine prognosar med høg, låg eller ingen nettoinnvandring.

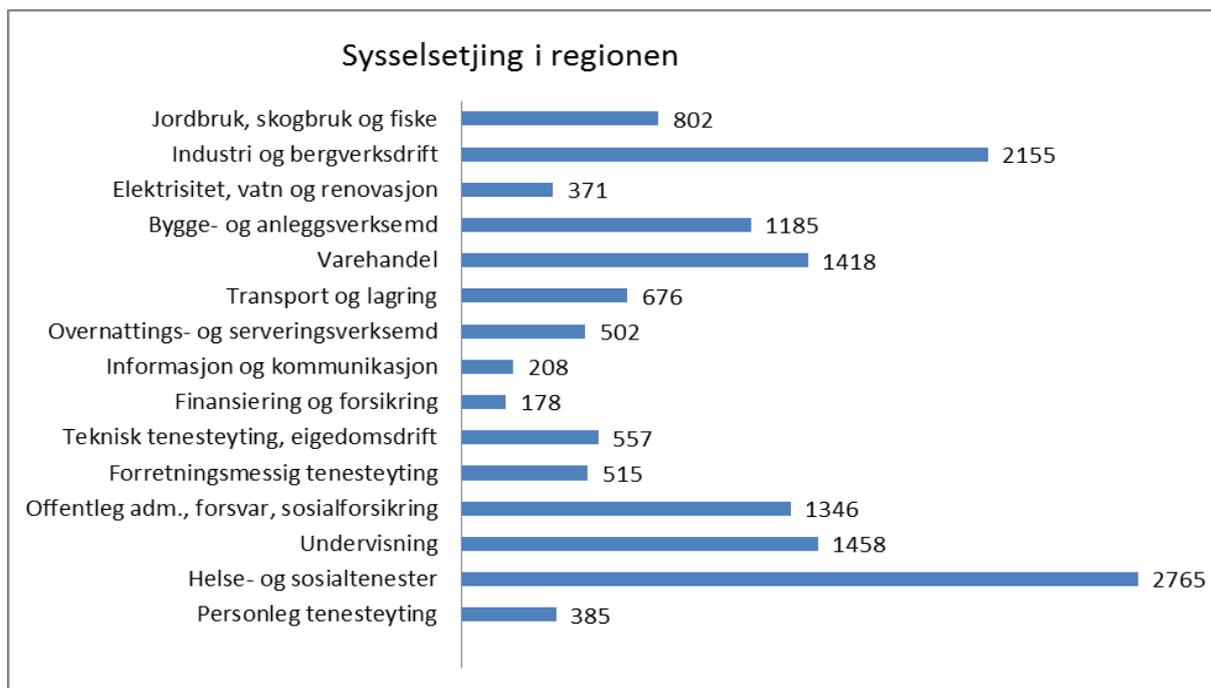
Figur 3 Folketalsframskriving for 2023 og 2033 (Kjelde: SSB).

¹ Alternativ MMMM står for middels nasjonal vekst med forutsetninger om middels fruktbarhet, middels levealder, middels innenlands mobilitet og middels netto innvandring (SSB).

2.2 Sysselsetjing

I Sogn var veksten i tal arbeidsplassar 2,3% frå 2000 til 2011, og utgjer 330 arbeidsplassar. Veksten i vår region har vore svak samanlikna med landet elles som var 13,3% i perioden. Utviklinga i tal arbeidsplassar samla sett har hatt ein positiv trend, og dei siste tre åra har Sogn hatt betre utvikling enn på landsbasis.

Det var totalt 14 586 sysselsette i Sogn i 2011. Bransjar som sysselset mange i regionen er helse- og sosialtenester, industri, undervisning, varehandel, offentleg administrasjon og bygge- og anleggsverksemd. Elles fordeler sysselsetjinga seg på jordbruk/ skogbruk, transport, overnattings- og serveringsverksemd og tenesteyting.²

Figur 4 Tal sysselsette i privat og offentleg sektor i Sogn i 2012 (Kjelde: SSB).

Telemarksforsking viser i den regionale analysen for Sogn at regionen har ein ugunstig næringsstruktur ved at ein stor del av næringslivet er i bransjar som har hatt svak vekst eller nedgang.

Sogn har låg arbeidsmarknadsintegrasjon. Det er ein del pendling mellom kommunane i regionen, men lite pendling ut og inn av regionen. Samla sett er Sogn ein region som er næringsmessig sårbar (Regional analyse Sogn, Telemarksforsking 2012). Analysen viser scenarier for folketalsvekst dersom Sogn oppnår arbeidsplassvekst og betring av bustadsattraktiviteten. Sogn vil få høgare arbeidsplassvekst enn regionen har hatt i den siste tida. Telemarksforsking meiner at det mest sannsynlege scenariet er ein folketalsvekst på 18,5% fram til 2040, og som er meir optimistisk enn SSB sine middelframskrivningar som viser vekst på 12,5%. For at regionen skal kunne ta del i den forventa veksten i Noreg, er det viktig at Sogn lukkast med næringsutvikling og betring av bustadsattraktiviteten³

² SSB har innført ny standard for næringsgrupper frå 2008 og det let seg ikkje gjera å laga tidsserie på bransjar tilbake til 2000.

³ Ein førebels analyse frå Telemarksforsking var tilgjengeleg for regionrådet i arbeidet med regionalplanen hausten 2012. Den endelege rapporten Regional analyse Sogn vart publisert desember 2013 og ligg på nettsida www.sogn.regionraad.no og www.tmforsk.no.

3 Satsingsområde

Hovudmål

Hovudmål for Sogn regionråd sitt arbeid er auka folketal og styrka næringsutvikling.

Satsingsområde

Sogn regionråd sine satsingsområde i perioden 2013-2016 er:

- Næringsutvikling
- Samferdsle
- Helse

3.1 Næringsutvikling

Problemforståing: Regionen må bli meir attraktiv både for verksemder som vil etablere seg, ungdom som vil flytte til og arbeidstakarar som vil ta del i arbeidsmarknaden i Sogn.

3.1.1 Fylkesgrenser – kommunegrenser – hinder eller utvikling?

Mål

Sogn skal styrka seg som region og bli interessant for nye etableringar. Sogn regionråd må bli meir synleg som utviklingsaktør.

Strategiar

- Tenke region som heilskap og bygge ned kommunegrensene som strukturar som det regionale samarbeidet må arbeida positivt og konstruktivt innanfor
- Openheit og inkludering
- Bidra til å utvikla regionale møteplassar med representantar frå næringsliv, organisasjonar, forskingsmiljø og andre aktørar

3.1.2 Vidare vekst i statlege og fylkeskommunale kompetansearbeidsplassar i Sogn

Mål

Utvikla eksisterande statlege og fylkeskommunale verksemder og leggja til rette for at dei har gode tilhøve for vidare vekst. Leggja til rette for etablering av nye statlege verksemder/avdelingar.

Strategi

- Byggja på våre fortrinn
- Samarbeida om profilering /rekruttering

- Følgje med trendar frå sentralt hald om eventuell utflytting av heile eller delar av statlege verksemdar
- Kommunane utviklar dialogen og samarbeidet for å betre attraktiviteten og utvikla tenestesamarbeidet

3.1.3 Nytenking – positivitet – innovasjon - entreprenørskap

Mål

Sogn regionråd skal leggja til rette for å utvikla næringar som IKT-kunnskap/ offentleg forvaltning, reiseliv og utdanning/kompetanse og bidra til etablering av fleire verksemdar og arbeidsplassar i regionen

Strategiar

- Stimulera gründerar
- Vera ”portopnar” til dei finansieringskjeldene som finst for verksemdene regionen og samarbeida med eksterne aktørar (statleg/fylkeskommunane/lokalt)
- Vidareutvikla entreprenørskap i skulen og for ungdom
- Satsa på landbruk slik at ein når målet om auka matproduksjon

3.1.4 Lønsamt reiseliv heile året

Mål

Auka lønsemd i reiselivet med fleire heilårsarbeidsplassar, fleire heilårsopne attraksjonar og aktivitetar, og auka tal gjester heile året.

Strategi

- Skaffa statistikk og faktabaserte opplysningar for lågsesongen
- Syta for reell medverknad for næringslivet
- Styrka nye Visit Sognefjord som verktøy for reisemålsutvikling i regionen

3.1.5 Teknologi og industri

Mål

Styrka kompetansemiljøet og støtta opp om vidare teknologiutvikling i industrien

Strategi

- Arbeida for å utvikla teknologiske og industrielle knutepunkt som virker attraktive for verksemdene
- Få fram konkurransefortrinn for teknologiutviklinga i industrien
- Arbeida for at Hydro moderniserer i Årdal med det nyaste av teknologi utvikla på teknologisenteret i Årdal
- Styrka og utvikla teknologisk tenesteproduksjon

3.1.6 Tilflytting og rekruttering

Mål

Sikra busetjing og rekruttera arbeidskraft til regionen.

Strategi

- Arbeida for å trekkja unge, kvalifiserte personar til Sogn og særleg arbeida mot dei som allereie er her, meir enn 2000 studentar i året
- Vidareutvikle og marknadsføra omdømme til Sogn og bulyst
- Få flest mogleg personar med minoritets-/innvandringsbakgrunn aktive i arbeidslivet

3.1.7 Utdanning, skule og kompetanse

Mål

Sogn skal ha eit attraktivt skule- og utdanningstilbod som styrkar samfunnsutviklinga og sikrar verksemdene sine behov.

Strategiar

- Medverka til at tilbodet i vidaregåande opplæring og høgskule i regionen samsvarer best mogleg med det næringsliv, offentlege verksemdar, ungdom og utdanningssøkjande etterspør
- Vidareutvikla fordelane med at kunnskaps-, kompetanse- og forskingsmiljø ligg i regionen
- Styrka samarbeidet mellom regionen, næringsliv og høgare utdanning
- Bidra til at næringsliv og utdanningsinstitusjonane vert kopla sterkare samanMedverka til at færrast mogeleg elevar må bu på hybel for å ta vidaregåande utdanning
- Vidareutvikla det regionale skule- og barnehagesamarbeidet ”System for styrka læring”
- Involvera ungdommane i utvikling av regionen

3.2 Samferdsle

Problemforståing: Utbetring av infrastruktur i og ut av regionen er viktig for å styrka regionen som felles bu -, arbeidsmarknad- og serviceregion og for å lukkast med næringsutvikling.

Mål

Næringsliv og innbyggjarar skal ha god infrastruktur og reisetida til regionsenteret skal vera maks 45 minutt.

Strategi

- Arbeida for betra regularitet og infrastruktur i og utav regionen
 - vegutbetring og oppgradering av vegnettet
 - betre fly- ferje og busstilbod
 - god breibandkapasitet for næringslivet
- Regionen må vera vera aktive overfor stat og fylkeskommune for å styrka regionen sine samferdselsinteresser
- Samarbeida med næringa og regionale utviklingsaktør om båtuttilbod i Sognefjorden

3.3 Helse

Problemforståing: Dei framtidige helse- og omsorgsutfordringane er aukande for kommunane i Sogn. Vi har alle trong for fleire hender og auka kompetanse for å løyse dei.

Mål

Trygge eit likt og kvalitativt godt helse- og omsorgstilbod til innbyggjarane i regionen på tvers av kommune- og fylkesgrenser.

Strategi

3.3.1 Lokalmedisinsk senter i Lærdal

- Bygge opp om og utvikle tenester og kompetanse knytt til lokalmedisinske senter i Lærdal
- Samle ressursar og kompetanse til lokalmedisinske senter der dette er tenleg
- Samarbeide om pasientbehandling, systemoppgåver og kompetansedeling

3.3.2 Folkehelse

- Samarbeida om betra folkehelse og ei samfunnsutvikling som fremjar folkehelsa

4 Arbeidsform

Sogn regionråd er ein politisk arena for regional utvikling og skal vera synleg som regional utviklingsaktør. Regionrådet bør vera ein kraftfull og aktiv lobbyist/pådrivar i regionale saker.

Ordninga med arbeidsgrupper bidreg til å vitalisera det politiske arbeidet og bør vidareførast. Regionrådet bør vurderer friare samansetjing av ad-hoc gruppene og jamleg, t.d. årleg, vurderer å oppretta og nedlegga arbeidsgrupper.

Regionrådet bør utvikla samarbeid med næringsliv, organisasjonar og andre sentrale aktørar i og utanom regionen for å drøfta utviklingstrekk og tiltak som fremjar regional utvikling.

Mange aktørar ønskjer å informera regionrådet om saker fordi dei på denne måten får informert alle kommunane på ein gong. Regionrådet skal ikkje fungera som ein rein informasjonsarena. Orienteringar skal ha relevans for regionrådet sitt arbeid.

Det er viktig at ordførarane forankrar i kommunestyra/formannskapa pågåande arbeid og prosessar i regi i regionrådet.